

ROZPORZĄDZENIE

MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾

z dnia 2023 r.

w sprawie szczegółowych warunków i szczegółowego trybu przyznawania i wypłaty płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027

Na podstawie art. 71 ust. 1 ustawy z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. poz.) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) szczegółowe warunki i szczegółowy tryb przyznawania i wypłaty płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami, o których mowa w art. 69 lit. b rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiającego przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylającego rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 06.12.2021, str. 1, z późn. zm.²⁾), zwanego dalej „rozporządzeniem 2021/2115”, w tym:
 - a) szczegółowe wymagania, jakie powinny spełniać wnioski o przyznanie płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami, o których mowa w art. 69 lit. b rozporządzenia 2021/2115, zwanych dalej „płatnościami ONW”,
 - b) szczegółowe warunki i tryb przyznawania płatności ONW następcy prawnemu podmiotu ubiegającego się o przyznanie płatności ONW;
- 2) wysokość kar i sposób ich obliczania, z wyjątkiem kar administracyjnych;

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rozwój wsi, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 października 2021 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. poz. 1950).

²⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 119 z 21.04.2022, str. 1, Dz. Urz. UE L 181 z 07.07.2022, str. 35 oraz Dz. Urz. UE L 227 z 01.09.2022, str. 136.

3) stawki płatności ONW.

§ 2. 1. Płatność ONW przyznaje się rolnikowi do powierzchni użytków rolnych lub ich części:

- 1) położonych na obszarach, o których mowa w art. 71 ust. 2 rozporządzenia 2021/2115, zwanych dalej „obszarami ONW”, wynoszącej nie więcej niż 75 ha (maksymalny limit) oraz
- 2) jeżeli są spełnione warunki przyznania pomocy w ramach podstawowego wsparcia dochodów do celów zrównoważoności, o którym mowa w art. 16 ust. 2 lit. a rozporządzenia 2021/2115, zwanego dalej „podstawowym wsparciem dochodów”.

2. Wykaz obszarów ONW określa załącznik do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 marca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 z dnia 13 marca 2015 r. (Dz. U. poz. 364, z późn. zm.³⁾).

§ 3. 1. Stawka płatności ONW na 1 ha użytków rolnych (stawka podstawowa) wynosi:

- 1) 179 zł – na obszarze ONW typu z ograniczeniami naturalnymi strefy I;
- 2) 264 zł – na obszarze ONW typu z ograniczeniami naturalnymi strefy II;
- 3) 179 zł – na obszarze ONW typu specyficznego strefy I;
- 4) 264 zł – na obszarze ONW typu specyficznego strefy II;
- 5) 550 zł – na obszarze ONW typu specyficznego strefy II, w którym co najmniej 50% powierzchni użytków rolnych jest położonych powyżej 350 m n.p.m., jeżeli rolnik ten jest posiadaczem zwierząt gatunków: alpaki (*Vicugna pacos*), bydło domowe (*Bos taurus*) i bawoły domowe (*Bubalus bubalis*), zwane dalej „bydłem”, danielle (*Dama dama*), gęsi (*Anserinae*), jelenie szlachetne (*Cervus elaphus*), kozy (*Capra hircus*), lamy (*Lama glama*), muły (*Equus mule*), osły (*Equus asinus*), owce (*Ovis aries*) lub konie (*Equus caballus*), których liczba w przeliczeniu na duże jednostki przeliczeniowe (DJP) wynosi co najmniej 0,5 DJP na hektar wszystkich użytków rolnych będących w posiadaniu rolnika;
- 6) 450 zł – na obszarze ONW typu górskiego;

³⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 579, z 2017 r. poz. 230, z 2018 r. poz. 531, z 2019 r. poz. 262 i 1112, z 2020 r. poz. 253 oraz z 2021 r. poz. 990.

7) 750 zł – na obszarze ONW typu górskiego, jeżeli ten rolnik jest posiadaczem zwierząt gatunków wymienionych w pkt 5, których liczba w przeliczeniu na DJP wynosi co najmniej 0,5 DJP na hektar wszystkich użytków rolnych będących w posiadaniu tego rolnika.

2. W przypadku gdy łączna powierzchnia obszaru zatwierdzonego, do której przysługuje płatność ONW, przekracza powierzchnię 25 ha, płatność ONW jest przyznawana w wysokości:

- 1) 100% stawki podstawowej za powierzchnię obszaru zatwierdzonego do tej płatności wynoszącą nie więcej niż 25 ha oraz
- 2) 50% stawki podstawowej za powierzchnię obszaru zatwierdzonego do tej płatności wynoszącą więcej niż 25 ha i nie więcej niż 50 ha oraz
- 3) 25% stawki podstawowej za pozostałą powierzchnię obszaru zatwierdzonego do tej płatności nie większą niż 75 ha.

3. W przypadku gdy do obszaru zatwierdzonego do płatności ONW przysługują różne stawki podstawowe, do obliczenia wysokości płatności ONW stosuje się stawki podstawowe w kolejności od najwyższej do najniższej.

4. W przypadku gdy o przyznanie płatności ONW ubiega się spółdzielnia produkcji rolnej albo spółdzielnia rolników, przepisy ust. 1–3 oraz § 2 ust. 1 pkt 1 stosuje się odpowiednio, przy czym na wniosek tej spółdzielni na potrzeby zastosowania:

- 1) § 2 ust. 1 pkt 1 maksymalny limit dla tej spółdzielni ustala się jako iloczyn tego limitu oraz liczby członków tej spółdzielni,
- 2) ust. 2:
 - a) wielkość powierzchni obszaru zatwierdzonego wskazanej w ust. 2 dla tej spółdzielni ustala się jako iloczyn tej wielkości powierzchni oraz liczby członków tej spółdzielni,
 - b) górną granicę przedziału powierzchniowego wskazanego w ust. 2 pkt 1 dla tej spółdzielni ustala się jako iloczyn tej górnej granicy przedziału powierzchniowego oraz liczby członków tej spółdzielni,
 - c) dolną i górną granicę przedziału powierzchniowego wskazanego w ust. 2 pkt 2 dla tej spółdzielni ustala się jako iloczyn odpowiednio dolnej i górnej granicy tego przedziału powierzchniowego oraz liczby członków tej spółdzielni,
 - d) wielkość powierzchni obszaru zatwierdzonego wskazanej w ust. 2 pkt 3 dla tej spółdzielni ustala się jako iloczyn tej wielkości powierzchni oraz liczby członków tej spółdzielni

– jeżeli ta spółdzielnia poddała się badaniu lustracyjnemu, o którym mowa w art. 91 § 1 ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze (Dz. U. z 2021 r. poz. 648), w ciągu ostatnich 3 lat poprzedzających rok złożenia wniosku o przyznanie płatności ONW.

§ 4. 1. Warunek posiadania zwierząt, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 5 i 7, uznaje się za spełniony również, jeżeli:

- 1) spełnia go małżonek rolnika ubiegającego się o przyznanie płatności ONW oraz
- 2) małżonek rolnika ubiegającego się o przyznanie płatności ONW wyraził pisemną zgodę na przyznanie płatności ONW temu rolnikowi, z uwzględnieniem określonych zwierząt, których posiadaczem jest małżonek tego rolnika.

2. Wyrażając zgodę, o której mowa w ust. 1 pkt 2, małżonek rolnika ubiegającego się o przyznanie płatności ONW podaje numery identyfikacyjne zwierząt objętych tą zgodą.

3. Przy ustalaniu spełnienia warunku posiadania zwierząt, o którym mowa § 3 ust. 1 pkt 5 i 7, bierze się pod uwagę zwierzęta posiadane przez rolnika lub jego małżonka w okresie od dnia 15 marca do dnia 30 września danego roku, w odniesieniu do których rolnik lub jego małżonek dokonali wymaganych na podstawie przepisów o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt zgłoszeń do komputerowej bazy danych.

4. W przypadku stawek podstawowych, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 5 i 7, liczbę DJP oblicza się jako sumę iloczynów liczby poszczególnych rodzajów zwierząt i współczynników ich przeliczenia na DJP, według średniego stanu z okresu wskazanego w ust. 3, przy czym liczba posiadanych zwierząt jest ustalana na podstawie danych zawartych w komputerowej bazie danych prowadzonej na podstawie przepisów o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt. Współczynniki przeliczenia zwierząt na DJP określa załącznik do rozporządzenia.

5. Warunek posiadania zwierząt, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 5 i 7, uznaje się za spełniony również, jeżeli rolnik spełnia jednocześnie warunki:

- 1) przyznania płatności ekologicznych, o których mowa w art. 41 pkt 2 ustawy z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027, zwanej dalej „ustawą”, w zakresie posiadania zwierząt gatunków wymienionych w przepisach wydanych na podstawie art. 71 ustawy w odniesieniu do płatności ekologicznych w ramach pakietu dotyczącego trwałych użytków zielonych lub
- 2) warunki przyznania pomocy finansowej w ramach działania „Rolnictwo ekologiczne” określone w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 marca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Rolnictwo ekologiczne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich

na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2018 r. poz. 1784, z późn. zm.⁴⁾), w zakresie posiadania zwierząt gatunków wymienionych w załączniku nr 5 ust. 2 do tego rozporządzenia – których liczba w przeliczeniu na DJP wynosi co najmniej 0,5 DJP na hektar wszystkich użytków rolnych.

§ 5. 1. W przypadku gdy rolnik ubiega się o przyznanie płatności ONW do powierzchni użytków rolnych, która przekracza maksymalny limit, tę powierzchnię zmniejsza się do maksymalnego limitu.

2. W przypadku gdy rolnik ubiega się o przyznanie płatności ONW do powierzchni użytków rolnych, która przekracza obszar zatwierdzony do tej płatności, na rolnika nakłada się karę.

3. Wysokość kary, o której mowa w ust. 2, oblicza się w sposób określony w przepisach wydanych na podstawie art. 70 ustawy w zakresie podstawowego wsparcia dochodów, z tym że stawkę danej płatności, o której mowa w tych przepisach, stanowi średnia płatność ONW za 1 ha użytków rolnych zatwierdzonych do płatności ONW.

4. Kary nakłada się w następujący sposób:

- 1) w pierwszej kolejności nakłada się kary, o których mowa w ust. 2;
- 2) kwota płatności ONW pozostała po uwzględnieniu kar wymienionych w pkt 1 służy jako podstawa obliczenia kar, o których mowa w art. 60 ust. 1 ustawy;
- 3) jako podstawa obliczania kar, o których mowa w art. 59 ust. 2 ustawy, służy kwota płatności ONW pozostała po uwzględnieniu kar wymienionych w pkt 1 i 2;
- 4) jako podstawa obliczenia kar z tytułu nieprzestrzegania norm lub wymogów podstawowych, o których mowa w art. 52 ustawy, służy kwota płatności ONW pozostała po uwzględnieniu kar wymienionych w pkt 1–3.

5. W przypadku gdy o płatności ONW ubiega się podmiot:

- 1) niebędący rolnikiem lub
- 2) niebędący rolnikiem aktywnym zawodowo, o którym mowa w art. 24 ustawy, lub
- 3) niespełniający warunku, o którym mowa w art. 45 ust. 1 pkt 2 ustawy

– kar nie nakłada się.

§ 6. W przypadku gdy nie są spełnione warunki, o których mowa w § 5 ust. 5, odmawia się przyznania płatności ONW.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. U. z 2019 r. poz. 451 i 1243, z 2020 r. poz. 316, z 2021 r. poz. 434 i 1025 oraz z 2023 r. poz.

§ 7. 1. Wniosek o przyznanie płatności ONW zawiera informacje i oświadczenia, jakie powinny być zawarte we wniosku o przyznanie podstawowego wsparcia dochodów, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 70 ust. 1 ustawy. Wniosek o przyznanie płatności ONW składa się na formularzu udostępnionym na stronie internetowej Agencji.

2. W przypadku gdy o przyznanie płatności ONW ubiega się o spółdzielnia produkcji rolnej albo spółdzielnia rolników:

- 1) wniosek o przyznanie płatności ONW zawiera:
 - a) oświadczenie, że o przyznanie tej płatności ubiega się spółdzielnia produkcji rolnej albo spółdzielnia rolników oraz
 - b) wniosek o przyznanie tej płatności z uwzględnieniem liczby członków tej spółdzielni, oraz
- 2) do wniosku o przyznanie płatności ONW dołącza się:
 - a) oświadczenie o liczbie członków spółdzielni, którzy mają zostać uwzględnieni przy przyznawaniu płatności ONW zgodnie z § 3 ust. 4,
 - b) dokument potwierdzający, że ta spółdzielnia poddała się badaniu lustracyjnemu, o którym mowa w art. 91 § 1 ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze.

§ 8. Jeżeli rolnik ubiega się równocześnie o przyznanie płatności ONW i podstawowego wsparcia dochodów, uznaje się, że użytki rolne zadeklarowane we wniosku o przyznanie podstawowego wsparcia dochodów położone na obszarach ONW są również zadeklarowane do płatności ONW.

§ 9. 1. Rolnik informuje kierownika biura powiatowego Agencji do dnia wydania decyzji w sprawie o przyznanie płatności ONW o zmianach w zakresie informacji zawartych we wniosku o przyznanie płatności ONW, jakie zaszły od czasu złożenia tego wniosku.

2. Oczywiste błędy, które mogą być bezpośrednio zidentyfikowane w wyniku sprawdzenia informacji zawartych we wniosku o przyznanie płatności ONW oraz w dokumentach dołączonych do tego wniosku, mogą zostać poprawione przez rolnika po złożeniu tego wniosku, jednak nie później niż do dnia wydania decyzji w sprawie o przyznanie płatności ONW.

§ 10. Wniosek o wypłatę płatności ONW:

- 1) zawiera informacje i oświadczenia określone w przepisach wydanych na podstawie art. 70 ustawy w zakresie podstawowego wsparcia dochodów;
- 2) składa się na formularzu udostępnionym na stronie internetowej Agencji.

§ 11. 1. W przypadku śmierci rolnika, która nastąpiła w okresie od dnia złożenia wniosku o przyznanie płatności ONW do dnia doręczenia decyzji w sprawie o przyznanie płatności ONW, spadkobierca rolnika może wstąpić do toczącego się postępowania w sprawie o przyznanie płatności ONW na miejsce zmarłego rolnika, jeżeli:

- 1) użytki rolne, które były objęte tym wnioskiem, były w posiadaniu tego rolnika lub jego spadkobiercy w dniu 31 maja roku, w którym został złożony ten wniosek;
- 2) spełnia on warunki przyznania tej płatności, z tym że warunek posiadania numeru identyfikacyjnego nadanego w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, który może być wykorzystywany do ubiegania się o przyznanie płatności ONW, zwanego dalej „numerem identyfikacyjnym”, o którym mowa w art. 15 ust. 1 ustawy, uznaje się za spełniony, nawet jeżeli spadkobiercy został nadany numer identyfikacyjny, który nie może być wykorzystywany do ubiegania się o przyznanie płatności ONW.

2. Spadkobierca rolnika wstępuje do toczącego się postępowania w sprawie o przyznanie płatności ONW na miejsce zmarłego rolnika na wniosek złożony w terminie 7 miesięcy od dnia otwarcia spadku.

3. Termin, o którym mowa w ust. 2, nie podlega przywróceniu.

4. Spadkobierca rolnika podaje we wniosku, o którym mowa w ust. 2, swój numer identyfikacyjny.

5. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, spadkobierca rolnika dołącza:

- 1) odpis prawomocnego postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku albo
- 2) w przypadku gdy postępowanie sądowe o stwierdzenie nabycia spadku nie zostało zakończone:
 - a) zaświadczenie sądu o zarejestrowaniu wniosku o stwierdzenie nabycia spadku albo
 - b) kopię wniosku o stwierdzenie nabycia spadku:
 - potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez sąd albo
 - potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez notariusza albo przez występującego w sprawie pełnomocnika będącego radcą prawnym albo adwokatem, albo przez upoważnionego pracownika Agencji, wraz z potwierdzeniem nadania tego wniosku w placówce pocztowej operatora pocztowego w rozumieniu art. 3 pkt 12 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2022 r. poz. 896, 1933 i 2042) lub w placówce

podmiotu zajmującego się doręczaniem korespondencji na terenie Unii Europejskiej albo kopią tego potwierdzenia potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez notariusza albo przez występującego w sprawie pełnomocnika będącego radcą prawnym albo adwokatem, albo upoważnionego pracownika Agencji, albo

- c) oświadczenie tego spadkobiercy o złożeniu wniosku o stwierdzenie nabycia spadku, zawierające wskazanie imienia, nazwiska i numeru identyfikacyjnego tego rolnika, w przypadku gdy nie zostało zakończone postępowanie sądowe o stwierdzenie nabycia spadku, albo;

3) zarejestrowany akt poświadczenia dziedziczenia sporządzony przez notariusza.

6. Spadkobierca rolnika w przypadku, o którym mowa w ust. 5 pkt 2, składa odpis prawomocnego postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku w terminie 30 dni od dnia uprawomocnienia się tego postanowienia.

7. Jeżeli z postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku albo z zarejestrowanego aktu poświadczenia dziedziczenia sporządzonego przez notariusza wynika, że uprawnionych do nabycia spadku jest więcej niż jeden spadkobierca rolnika, spadkobierca, który wstępuje do postępowania w sprawie o przyznanie płatności ONW:

- 1) dołącza do wniosku, o którym mowa w ust. 2, albo
- 2) składa wraz z odpisem prawomocnego postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku albo wraz z zarejestrowanym aktem poświadczenia dziedziczenia sporządzonym przez notariusza

– oświadczenia pozostałych spadkobierców rolnika, że wyrażają zgodę na wstąpienie tego spadkobiercy na miejsce zmarłego rolnika i przyznanie temu spadkobiercy tej płatności.

8. Zgoda, o której mowa w ust. 7, nie jest wymagana, jeżeli miałyby być wyrażona przez małoletniego, a wniosek, o którym mowa w ust. 2, został złożony przez spadkobiercę rolnika będącego przedstawicielem ustawowym tego małoletniego.

9. W przypadku, o którym mowa w ust. 5 pkt 2, decyzję w sprawie o przyznanie płatności ONW spadkobiercy rolnika wydaje się po złożeniu przez niego odpisu prawomocnego postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku.

10. Do zapisobiercy windykacyjnego, który w wyniku śmierci rolnika nabył, jako przedmiot zapisu windykacyjnego, użytki rolne objęte wnioskiem o przyznanie płatności ONW złożonym przez tego rolnika, lub prawo majątkowe, z którym łączy się posiadanie tych użytków, przepisy ust. 1–9 stosuje się odpowiednio.

§ 12. 1. W przypadku rozwiązania albo przekształcenia rolnika albo wystąpienia innego zdarzenia prawnego, w wyniku których zaistniało następstwo prawne, z wyłączeniem przypadku, o którym mowa w § 11 ust. 1, w okresie od dnia złożenia wniosku o przyznanie płatności ONW do dnia doręczenia decyzji w sprawie o przyznanie płatności ONW, następcą prawnym tego rolnika może wstąpić do toczącego się postępowania w sprawie o przyznanie płatności ONW na miejsce tego rolnika, jeżeli:

- 1) użytki rolne, które były objęte tym wnioskiem, były w posiadaniu tego rolnika lub jego następcy prawnego w dniu 31 maja roku, w którym został złożony ten wniosek;
- 2) spełnia on warunki do przyznania płatności ONW.

2. Następcą prawnym rolnika wstępuje do toczącego się postępowania w sprawie o przyznanie płatności ONW na miejsce rolnika, na wniosek złożony w terminie 7 miesięcy od dnia wystąpienia zdarzenia prawnego, w wyniku którego zaistniało to następstwo prawne.

3. Termin, o którym mowa w ust. 2, nie podlega przywróceniu.

4. Następcą prawnym rolnika podaje we wniosku, o którym mowa w ust. 2, swój numer identyfikacyjny.

5. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, następcą prawnym rolnika dołącza dokument potwierdzający zaistnienie następstwa prawnego albo kopię tego dokumentu poświadczoną za zgodność z oryginałem przez notariusza albo przez występującego w sprawie pełnomocnika będącego radcą prawnym albo adwokatem, albo potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez upoważnionego pracownika Agencji.

§ 13. 1. W przypadku przeniesienia w wyniku umowy sprzedaży, dzierżawy lub innej umowy posiadania użytków rolnych objętych wnioskiem o przyznanie płatności ONW, w okresie od dnia złożenia tego wniosku do dnia doręczenia decyzji w sprawie o przyznanie płatności ONW, podmiot który przejął posiadanie tych użytków rolnych:

- 1) może wstąpić do toczącego się postępowania w sprawie o przyznanie płatności ONW na miejsce rolnika, jeżeli przeniesienie posiadania tych użytków rolnych zostało dokonane nie później niż do dnia 31 maja roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności ONW;
- 2) spełnia on warunki do przyznania płatności ONW.

2. Wstąpienie do toczącego się postępowania w sprawie o przyznanie płatności ONW na miejsce rolnika następuje na wniosek złożony przez podmiot, który przejął posiadanie użytków rolnych, o których mowa w ust. 1, w terminie do dnia 30 czerwca roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności ONW.

3. Termin, o którym mowa w ust. 2, nie podlega przywróceniu.

4. Podmiot, który przejął posiadanie użytków rolnych, o których mowa w ust. 1, podaje we wniosku, o którym mowa w ust. 2, numer identyfikacyjny przekazującego użytki rolne.

5. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, podmiot, który przejął posiadanie użytków rolnych, o których mowa w ust. 1, dołącza umowę sprzedaży, dzierżawy lub inną umowę, w wyniku której zostało na niego przeniesione posiadanie tych użytków rolnych, albo kopię tej umowy poświadczoną za zgodność z oryginałem przez notariusza albo przez występującego w sprawie pełnomocnika będącego radcą prawnym albo adwokatem, albo potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez upoważnionego pracownika Agencji.

6. Jeżeli posiadanie użytków rolnych objętych wnioskiem o przyznanie płatności ONW złożonym przez rolnika zostało przeniesione na rzecz kilku podmiotów, nowy posiadacz tych użytków rolnych wstępujący do postępowania w sprawie o przyznanie płatności ONW dołącza do wniosku, o którym mowa w ust. 2, oświadczenia współposiadaczy, że wyrażają zgodę na wstąpienie tego posiadacza na miejsce rolnika i przyznanie mu płatności ONW.

7. W przypadku przeniesienia posiadania użytków rolnych, o których mowa w ust. 1, które zostało dokonane po dniu 31 maja roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności ONW, płatność ONW przysługuje dotychczasowemu posiadaczowi użytków rolnych, o których mowa w ust. 1.

§ 14. 1. Jeżeli po doręczeniu decyzji w sprawie o przyznanie płatności ONW rolnik, do którego ta decyzja została skierowana, zmarł, jego spadkobiercy przysługują prawa, które przysługiwałyby spadkodawcy, jako stronie postępowania.

2. W przypadku gdy w decyzji w sprawie o przyznanie płatności ONW, o której mowa w ust. 1, została przyznana płatność ONW i płatność ONW nie została wypłacona rolnikowi, płatność ONW może być wypłacona spadkobiercy rolnika.

3. Jeżeli w przypadku, o którym mowa w ust. 1, prawa, które przysługiwałyby spadkodawcy jako stronie postępowania, przysługują kilku spadkobiercom, prawa te wykonuje ten spadkobierca, na którego pozostali spadkobiercy wyrazili pisemną zgodę.

4. Jeżeli płatność ONW nie została przekazana na rachunek bankowy rolnika lub rachunek tego rolnika prowadzony w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, jego spadkobierca, który nie kwestionuje należności określonej w decyzji w sprawie o przyznanie płatności ONW, o której mowa w ust. 1, składa wniosek o wypłatę tej płatności do kierownika biura powiatowego Agencji, do którego został złożony wniosek o przyznanie płatności ONW przez rolnika, wraz z:

- 1) odpisem prawomocnego postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku albo
- 2) zarejestrowanym aktem poświadczenia dziedziczenia sporządzonym przez notariusza albo
- 3) oświadczeniem tego spadkobiercy o złożeniu wniosku o stwierdzenie nabycia spadku, zawierającym wskazanie imienia, nazwiska i numeru identyfikacyjnego rolnika, którego jest spadkobiercą, w przypadku gdy nie zostało zakończone postępowanie sądowe o stwierdzenie nabycia spadku

– przed upływem 7 miesięcy od dnia doręczenia rolnikowi decyzji w sprawie o przyznanie płatności ONW, o której mowa w ust. 1.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 4 pkt 3, spadkobierca składa odpis prawomocnego postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku w terminie 30 dni od dnia uprawomocnienia się tego postanowienia.

6. Jeżeli z postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku albo z zarejestrowanego aktu poświadczenia dziedziczenia sporządzonego przez notariusza wynika, że uprawnionych do nabycia spadku jest więcej niż jeden spadkobierca rolnika, spadkobierca rolnika występujący z wnioskiem o wypłatę płatności ONW:

- 1) dołącza do tego wniosku albo
- 2) składa wraz z odpisem postanowienia sądu, o którym mowa w ust. 5

– oświadczenia pozostałych spadkobierców rolnika o wyrażeniu zgody na wypłatę temu spadkobiercy płatności ONW.

7. Zgoda, o której mowa w ust. 6, nie jest wymagana, jeżeli miałaby być wyrażona przez małoletniego, a wniosek o wypłatę płatności ONW został złożony przez spadkobiercę rolnika będącego przedstawicielem ustawowym tego małoletniego.

8. W przypadku złożenia wniosku o wypłatę płatności ONW kierownik biura powiatowego Agencji wydaje decyzję w sprawie jej wypłaty.

9. W przypadku gdy wniosek o wypłatę płatności ONW nie został złożony albo, jeżeli została wydana decyzja o odmowie wypłaty płatności ONW, decyzja w sprawie o przyznanie płatności ONW, o której mowa w ust. 1, wygasa z mocy prawa.

10. Do zapisobiercy windykacyjnego, który w wyniku śmierci rolnika nabył, jako przedmiot zapisu windykacyjnego, użytki rolne, do których została przyznana temu rolnikowi płatność ONW, lub prawo majątkowe, z którym łączy się posiadanie tych użytków, przepisy ust. 1–9 stosuje się odpowiednio.

§ 15. 1. Jeżeli po doręczeniu decyzji w sprawie o przyznanie płatności ONW rolnik, do którego ta decyzja została skierowana, został rozwiązany albo przekształcony albo wystąpiło inne zdarzenie prawne, w wyniku których zaistniało następstwo prawne, z wyłączeniem przypadku o którym mowa w § 14 ust. 1, prawa, które przysługiwałyby temu rolnikowi jako stronie postępowania, przysługują jego następcy prawnemu.

2. Jeżeli płatność ONW nie została przekazana na rachunek bankowy rolnika lub rachunek tego rolnika prowadzony w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, następca prawny rolnika, który nie kwestionuje należności określonej w decyzji w sprawie o przyznanie płatności ONW, o której mowa w ust. 1, składa wniosek o wypłatę płatności ONW do kierownika biura powiatowego Agencji, do którego został złożony wniosek o przyznanie płatności ONW przez rolnika, w terminie 7 miesięcy od dnia doręczenia temu rolnikowi decyzji w sprawie o przyznanie płatności ONW, o której mowa w ust. 1.

3. Do wniosku o wypłatę płatności ONW następca prawny rolnika dołącza dokument potwierdzający zaistnienie następstwa prawnego albo kopię tego dokumentu potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez notariusza albo przez występującego w sprawie pełnomocnika będącego radcą prawnym albo adwokatem, albo przez upoważnionego pracownika Agencji.

4. W przypadku złożenia wniosku o wypłatę płatności ONW kierownik biura powiatowego Agencji wydaje decyzję w sprawie jej wypłaty.

5. W przypadku gdy wniosek o wypłatę płatności ONW nie został złożony albo, jeżeli została wydana decyzja o odmowie wypłaty płatności ONW, decyzja w sprawie o przyznanie płatności ONW, o której mowa w ust. 1, wygasa z mocy prawa.

§ 16. W przypadku, o którym mowa w § 11 ust. 1, § 12 ust. 1, § 13 ust. 1, § 14 ust. 1 i § 15 ust. 1, do spadkobiercy rolnika, zapisobiercy windykacyjnego, następcy prawnego rolnika i podmiotu, który przejął posiadanie użytków rolnych, stosuje się przepisy określone w § 2 oraz 3.

§ 17. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 15 marca 2023 r.

**MINISTER ROLNICTWA I
ROZWOJU
WSI**

Paweł Małaczek
zastępca dyrektora
Departamentu Prawnego
za zgodność pod względem prawnym, legislacyjnym i
redakcyjnym
/podpisano elektronicznie/

Załącznik do rozporządzenia
Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
z dnia 2023 r. (poz. ...)

WSPÓLCZYNNIKI PRZELICZANIA ZWIERZĄT NA DJP

Lp.	Rodzaj zwierząt	Współczynnik przeliczania zwierząt na DJP
Konie ras dużych		
1	Ogiery, klacze, wałachy	1,2
2	Żrebacki powyżej 2 lat	1
3	Żrebacki powyżej 1 roku do 2 lat	0,8
4	Żrebacki powyżej 6 miesięcy do 1 roku	0,5
5	Żrebięta do 6 miesięcy	0,3
Konie ras małych		
6	Ogiery, klacze, wałachy	0,6
7	Żrebacki powyżej 2 lat	0,5
8	Żrebacki powyżej 1 roku do 2 lat	0,35
9	Żrebacki powyżej 6 miesięcy do 1 roku	0,2
10	Żrebięta do 6 miesięcy	0,12
Bydło		
11	Buhaje	1,4
12	Krowy	1
13	Jałówki cielne	1
14	Jałówki powyżej 1 roku	0,8
15	Jałówki powyżej 6 miesięcy do 1 roku	0,3
16	Opasy powyżej 1 roku	0,9
17	Opasy powyżej 6 miesięcy do 1 roku	0,36
18	Cielęta do 6 miesięcy	0,15
Bawoły domowe		
19	Bawół domowy powyżej 2 lat	0,7
20	Bawół domowy od 1 roku do 2 lat	0,4
21	Bawół domowy od 6 miesięcy do 1 roku	0,3
22	Bawół domowy do 6 miesięcy	0,13
Kozy		
23	Kozy matki	0,15
24	Koźlęta do 3,5 miesięcy	0,05
25	Koźlęta powyżej 3,5 miesięcy do 1,5 roku	0,08
26	Pozostałe kozy	0,1
Owce		
28	Owce powyżej 1,5 roku	0,1
29	Tryki powyżej 1,5 roku	0,12
30	Jagnięta do 3,5 miesięcy	0,05
31	Tryczki	0,08
32	Maciorki	0,1
Drób		
34	Gęsi	0,008
Muły		
38	Muł powyżej 2 lat	0,6
39	Muł od 1 roku do 2 lat	0,3
40	Muł do 1 roku	0,1
Osły		
41	Osiół powyżej 2 lat	0,5
42	Osiół od 1 roku do 2 lat	0,25
43	Osiół do 1 roku	0,07
Alpaki		
44	Samice powyżej 1 roku	0,11

45	Samce powyżej 1 roku	0,12
46	Młode od 6 miesiąca do 1 roku	0,05
47	Cięta/cia do 6 miesięcy	0,03
Lamy		
48	Samice powyżej 1 roku	0,20
49	Samce powyżej 1 roku	0,19
50	Młode od 6 miesiąca do 1 roku	0,12
51	Cięta/cia do 6 miesięcy	0,05
Jelenie szlachetne		
52	Byki	0,42
53	Łanie	0,24
54	Pozostałe	0,1
Daniele		
55	Byki	0,22
56	Łanie	0,13
57	Pozostałe	0,06

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 71 ust. 1 ustawy z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. poz. ...), zwanej dalej „ustawą”. Zgodnie z tym artykułem Minister właściwy do spraw rozwoju wsi określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki lub szczegółowy tryb przyznawania lub wypłaty poszczególnych rodzajów pomocy, o której mowa w art. 20 pkt 3–6, w tym szczegółowe wymagania, jakie powinny spełniać wnioski o przyznanie tej pomocy oraz szczegółowe warunki lub tryb przyznawania tej pomocy następcy prawnemu podmiotowi ubiegającego się o jej przyznanie lub przejmującemu grunty lub zwierzęta, lub wysokość kar i sposób ich obliczania, z wyjątkiem kar administracyjnych, oraz stawki tej pomocy, mając na względzie zapewnienie prawidłowej realizacji Planu, specyfikę poszczególnych rodzajów pomocy oraz zabezpieczenie przed nieuzasadnionym jej przyznawaniem.

Projektowane rozporządzenie reguluje zagadnienia związane ze szczegółowymi warunkami i trybem przyznawania pomocy finansowej w ramach interwencji „Płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami” objętej Planem Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej w sposób, co do zasady, analogiczny do dotychczasowych przepisów w tym zakresie, które są zawarte w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 z dnia 13 marca 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 364 z późn. zm.⁵⁾).

Zakres projektu rozporządzenia wynika z konieczności dostosowania treści rozporządzenia do rozwiązań wprowadzonych regulacjami Unii Europejskiej w tym zakresie, przede wszystkim rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiającym przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylającym rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013 (Dz.

⁵ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz.U. z 2021 r. poz. 990, Dz.U. z 2020 r. poz. 253, Dz.U. z 2019 r. poz. 1112, Dz.U. z 2019 r. poz. 262, Dz.U. z 2019 r. poz. 83, Dz.U. z 2018 r. poz. 531, Dz.U. z 2017 r. poz. 230, Dz.U. z 2016 r. poz. 579.

Urz. UE L 435 z 06.12.2021, str. 1, z późn. zm.⁶⁾), zwanym dalej „rozporządzeniem 2021/2115”, oraz przepisów wydanych w trybie tego rozporządzenia.

Przepisy rozporządzenia 2021/2115 w art. 71 określają m.in. typy obszarów ONW oraz charakter wsparcia dla podmiotów prowadzących działalność rolniczą na tych obszarach.

Zgodnie z regulacjami zawartymi w Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej, płatności ONW dla rolników kompensują istniejące utrudnienia w prowadzeniu działalności rolniczej na obszarach ONW, w stosunku do gospodarstw położonych poza tymi obszarami. Realizacja interwencji ma zrekompensować rolnikom wszystkie lub część dodatkowych kosztów oraz utraconych dochodów związanych z ograniczeniami dla produkcji rolnej na wyznaczonych obszarach górskich i innych obszarach z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami (obszarach ONW), ułatwiając rolnikom kontynuowanie rolniczego użytkowania ziemi.

Ponadto, wsparcie udzielane w ramach tej interwencji umożliwi zachowanie walorów krajobrazowych obszarów wiejskich oraz utrzymanie i promowanie zrównoważonych systemów działalności rolniczej na tych terenach.

Zasadniczym celem projektu rozporządzenia jest ustanowienie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach interwencji „Płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami” objętej Planem Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej. Projekt rozporządzenia ustanawia również formę i tryb składania wniosków o przyznanie pomocy, szczegółowe wymagania, jakim powinny odpowiadać wnioski o przyznanie płatności, przypadki w których następca prawny podmiotu ubiegającego się o przyznanie płatności ONW albo przejmujący użytki rolne może, na swój wniosek, wstąpić do toczącego się postępowania na miejsce tego podmiotu, oraz warunki i tryb wstąpienia do tego postępowania, stawki tych płatności oraz wysokość kar (z wyjątkiem kar administracyjnych) i sposób ich obliczania.

Warunki uzyskania płatności, jak również definicje użytków rolnych, obszarów ONW, rolnika aktywnego zawodowo i działki rolnej są określone w ustawie, w szczególności w art. 45. Zgodnie z przepisami ustawy, płatność ONW przysługuje rolnikowi aktywnemu zawodowo do użytków rolnych, będących w jego posiadaniu, położonych na wyznaczonych obszarach ONW. Ponadto, na użytkach tych, należących do danego gospodarstwa rolnego, położonych

6) Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 119 z 21.04.2022, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 181 z 07.07.2022, str. 35.

w granicach ONW, rolnik powinien prowadzić działalność rolniczą. Powierzchnia tych użytków musi wynosić co najmniej 1 ha. Jednocześnie wielkość działki rolnej do której przysługuje płatność ONW wynosi minimum 0,1 ha.

Zgodnie z przepisami rozporządzenia 2021/2115 przyjęto, że w okresie 2023-2027, do obszarów ONW zaliczone będą obszary, które zostały wyznaczone na potrzeby okresu programowania 2014-2020 i kwalifikowały się do wsparcia zgodnie z art. 32 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylającym rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 487, z późn. zm.⁷⁾) zwanego dalej „rozporządzeniem 1305/2013”. Ustawa precyzuje, że obszary ONW do których przysługuje płatność, to są obszary określone w przepisach wydanych na podstawie art. 45 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020⁸⁾, dotyczące szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania, „Płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Lista obszarów ONW wraz z ich uszczegółowieniem określona jest w § 2 ust. 2 projektowanego rozporządzenia, poprzez odesłanie do załącznika rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania "Płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 z dnia 13 marca 2015 r.⁹⁾, który zawiera listę obszarów ONW spełniających wymogi delimitacji, określone w rozporządzeniu nr 1305/2013. Lista obrębów ewidencyjnych i gmin spełniających kryteria delimitacji ONW obowiązuje w Polsce od 2019 r.

W Polsce występują trzy typy obszarów ONW tj.:

7) Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz.Urz.U.E.L 2022 Nr 173, poz. 34, Dz.Urz.U.E.L 2021 Nr 224, poz. 1, Dz.Urz.U.E.L 2020 Nr 437, poz. 1, Dz.Urz.U.E.L 2019 Nr 53, poz. 14, Dz.Urz.U.E.L 2019 Nr 16, poz. 1, Dz.Urz.U.E.L 2018 Nr 30, poz. 6, Dz.Urz.U.E.L 2017 Nr 350, poz. 15, Dz.Urz.U.E.L 2017 Nr 129, poz. 1, Dz.Urz.U.E.L 2016 Nr 28, poz. 8, Dz.Urz.U.E.L 2016 Nr 130, poz. 1, Dz.Urz.U.E.L 2015 Nr 127, poz. 1, Dz.Urz.U.E.L 2014 Nr 367, poz. 16, Dz.Urz.U.E.L 2014 Nr 280, poz. 1, Dz.Urz.U.E.L 2013 Nr 347, poz. 865.

8) tj. z dnia 28 października 2022 r. (Dz.U. z 2022 r. poz. 2422, zm. Dz.U. z 2022 r. poz. 2727, Dz.U. z 2022 r. poz. 2433).

9) Dz.U. z 2015 r. poz. 364, z późn. zm.

- obszary, na których występują znaczące ograniczenia naturalne (ONW typ z ograniczeniami naturalnymi),
- obszary charakteryzujące się innymi szczególnymi ograniczeniami (ONW typ specyficzny),
- obszary górskie (ONW typ górski).

W ramach płatności ONW z ograniczeniami naturalnymi wsparcie będzie udzielane w celu zrekompensowania efektów istniejących utrudnień w produkcji rolnej na obszarach nizinnych, położonych poza granicami obszarów górskich, wynikających ze skumulowania występowania na tych obszarach ograniczeń naturalnych, tj. niskiej temperatury, niekorzystnej tekstury i kamienistości gleby, ograniczonej głębokości ukorzenia, niekorzystnych właściwości chemicznych, dużego nachylenia terenu w stosunku do obszarów, na których takie ograniczenia nie występują. W ramach ONW z ograniczeniami naturalnymi funkcjonuje podział na 2 strefy: ONW z ograniczeniami naturalnymi strefy I oraz ONW z ograniczeniami naturalnymi strefy II. Podział został wykonany w oparciu o wartość wskaźnika waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej (WWRPP).

W ramach płatności ONW typ specyficzny wsparcie będzie udzielane w celu zrekompensowania efektów istniejących utrudnień w produkcji rolnej na obszarach, na których występują specyficzne ograniczenia w stosunku do gospodarstw, na terenach których takie ograniczenia nie występują. Na obszarach tych niezbędne jest kontynuowanie rolniczego użytkowania ziemi w celu zachowania lub poprawy środowiska, utrzymania terenów wiejskich, zachowania potencjału turystycznego obszaru lub w celu ochrony linii brzegowej.

W ramach ONW typ specyficzny również wprowadzony został podział na 2 strefy. Do obszarów ONW typ specyficzny strefa I zaliczają się gminy lub obręby ewidencyjne o wysokich walorach przyrodniczych i turystycznych, określone w oparciu o wskaźnik waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej (WWRPP) oraz wskaźnik cenności przyrodniczo-turystycznej (WCPT).

Do ONW typ specyficzny strefa II zostały zakwalifikowane obszary w których co najmniej 50% powierzchni użytków rolnych znajduje się powyżej 350 m n.p.m. Ponadto do ONW typ specyficzny strefa II zostały zakwalifikowane obszary z niekorzystnymi warunkami dla produkcji rolnej (wartość WWRPP poniżej 52 punktów), które nie zostały włączone do ONW z ograniczeniami naturalnymi na podstawie kryteriów biofizycznych.

W ramach ONW typ górski wsparcie będzie udzielane w celu zrekompensowania efektów istniejących utrudnień w produkcji rolnej na obszarach górskich w stosunku do gospodarstw położonych poza granicami obszarów górskich. Obszary górskie, kwalifikujące się do wsparcia, charakteryzują się znacznymi ograniczeniami możliwości użytkowania gruntów i znacznym wzrostem kosztów produkcji w związku z występowaniem mniej korzystnych niż w nizinnej części Polski warunków klimatycznych, krótszego okresu wegetacyjnego oraz zbyt stromych zboczy do użycia sprzętu mechanicznego lub wymagających użycia bardzo drogiego sprzętu specjalistycznego. Do obszarów górskich zalicza się gminy i obręby ewidencyjne, w których ponad połowa użytków rolnych położona jest powyżej wysokości 500 m n.p.m.

Zasady te precyzują przepisy wprowadzane w § 2 ust. 1 pkt 1. Jednocześnie, zgodnie z treścią tego przepisu, płatność ONW przyznawana jest do powierzchni użytków rolnych wynoszącej nie więcej niż 75 ha, będącym maksymalnym możliwym limitem powierzchni użytków rolnych, do której można otrzymać wsparcie. Jest to rozwiązanie tożsame z dotychczas obowiązującym w ramach PROW 2014-2020.

W § 2 ust. 1 pkt 2 zaproponowano doprecyzowanie, zgodnie z którym płatności ONW przyznawane będą do rolnikom do użytków rolnych, którzy spełniają warunki przyznania płatności w ramach podstawowego wsparcia dochodów do celów zrównoważoności, o którym mowa w art. 20 pkt 1 lit. a ustawy, zwanego dalej „podstawowym wsparciem dochodów”. Wynika to z faktu, że zasadnicze warunki przyznawania płatności ONW oraz podstawowego wsparcia dochodów są takie same. Dotyczy to m.in. spełnienia warunków dotyczących rolnika aktywnego zawodowo, wielkości działki do której przysługują płatności, posiadania gruntów, współposiadania, warunku polegającego na prowadzeniu działalności rolniczej, zasad zaliczania w skład działki rolnej do której przysługują płatności elementów krajobrazu oraz rozproszonych drzew.

Jeżeli zatem rolnik równocześnie ubiega się o przyznanie podstawowego wsparcia dochodów, to we wniosku o przyznanie płatności ONW, nie musi deklorować działek rolnych w odniesieniu, do których ubiega się o przyznanie płatności ONW, a działki rolne zadeklarowane do podstawowego wsparcia dochodów i położone na obszarach ONW uznaje się za zadeklarowane do płatności ONW. Aplikacja eWniosekPlus służąca do składania wniosków o przyznanie płatności, automatycznie przypisuje do działek deklarowanych do podstawowego wsparcia dochodów odpowiedni typ i strefę ONW oraz powierzchnię kwalifikującą się do tej płatności. Mechanizm ten pozwala na uniknięcie zmniejszeń płatności

dla rolników, ze względu na niewłaściwe deklarowanie działek rolnych do poszczególnych typów i stref ONW. Proponowane rozwiązanie stanowi zatem uproszczenie dla wszystkich rolników ubiegających się o płatności ONW. W praktyce podejście takie miało zastosowanie także w latach wcześniejszych. Rozwiązanie to ma odzwierciedlenie w przepisie proponowanym w § 8.

W § 3 projektu rozporządzenia, określone zostały stawki płatności z tytułu gospodarowania na obszarach ONW oraz zasady obliczania tych płatności. Stawki płatności ONW zostały zróżnicowane w zależności od typu obszaru ONW oraz rodzaju systemu rolniczego, w celu właściwego uwzględnienia siły ograniczeń naturalnych dla produkcji rolnej na danym obszarze. Płatności przyznawane są co roku, na hektar użytków rolnych i stanowią iloczyn stawki ustalonej dla danego typu ONW oraz ilości hektarów zgłoszonych przez rolnika.

Projekt rozporządzenia zawiera również, tak jak dotychczas, przepisy zwiększające wsparcie na obszarach ONW typ górski i typ specyficzny strefa II, w których co najmniej 50% powierzchni użytków rolnych jest położonych powyżej 350 m n.p.m. dla gospodarstw rolnych z minimalną obsadą zwierząt trawożernych, których liczba w przeliczeniu na duże jednostki przeliczeniowe (DJP) wynosi co najmniej 0,5 DJP na 1 ha wszystkich posiadanych przez rolnika użytków rolnych. Gospodarstwa te otrzymają wyższe płatności. Do ustalenia spełniania warunku posiadania minimalnej obsady zwierząt brane będą pod uwagę zwierzęta, takie jak dotychczas tj. bydło, owce, kozy, konie jak również alpaki, gęsi, jelenie szlachetne, kozy, lamy, muły oraz osły.

W § 3 ust. 2 zawarto przepisy określające limity płatności ONW - czyli progi degresywności. Zasada degresywności stawek odnosi się do wielkości posiadanych przez rolnika użytków rolnych, położonych na obszarach ONW. Płatność jest przyznawana w zależności od powierzchni obszarów ONW w gospodarstwie, według poziomów:

- 1) do 25 ha – 100% płatności;
- 2) 25,01 – 50 ha – 50% płatności;
- 3) 50,01 – 75 ha – 25 % płatności.

Powyżej 75 ha płatność ONW nie jest przyznawana.

W ust. 3 zawarto przepisy określające zasady obliczania płatności ONW, w przypadku gdy zastosowanie mają różne stawki płatności ONW, wynikające z posiadania przez rolnika użytków rolnych położonych na różnych typach obszarów ONW. W ustępie 4 zawarto doprecyzowanie dotyczące zasad obliczania maksymalnego limitu oraz progów

degresywności, w przypadku gdy o płatność ONW ubiega się spółdzielnia produkcji rolnej albo spółdzielnia rolników.

W § 4, w ustępach od 1 do 3 projektowanego rozporządzenia doprecyzowane zostały warunki w zakresie posiadania zwierząt. Przy ustalaniu spełniania warunku posiadania zwierząt będą brane pod uwagę zwierzęta posiadane przez rolnika (tj. zwierzęta gatunków: alpaki, bydło, daniele, gęsi, jelenie szlachetne, kozy, lamy, muły, osły, owce lub konie) w okresie od dnia 15 marca do dnia 30 września danego roku, w odniesieniu do których rolnik dokonał wymaganych na podstawie przepisów o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt zgłoszeń do komputerowej bazy danych.

W § 4 ust. 4 zaproponowano przepisy dotyczące obliczania liczby DJP (duże jednostki przeliczeniowe), która będzie obliczana podobnie jak w przypadku pomocy przyznawanej w ramach interwencji „Rolnictwo ekologiczne” objętej Planem Strategicznym Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027. Liczba DJP obliczana będzie jako suma iloczynów liczby poszczególnych rodzajów zwierząt i współczynników ich przeliczenia na DJP. Współczynniki te są określone w załączniku do projektowanego rozporządzenia.

Ponadto, biorąc pod uwagę, że zróżnicowanie poziomu płatności na obszarach górskich i podgórskich sprzyjać będzie m.in. rozwojowi produkcji ekologicznej, w § 4 w ust. 5 zaproponowano, podobnie jak dotychczas, uproszczenie polegające na tym, że określone w § 3 ust. 2 pkt 5 oraz pkt 7 warunki w zakresie posiadania zwierząt uznaje się za spełnione, jeżeli rolnik równocześnie spełnia warunki przyznania pomocy finansowej w ramach interwencji „Rolnictwo ekologiczne” objętej Planem Strategicznym Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 oraz w ramach działania „Rolnictwo ekologiczne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, w zakresie posiadania zwierząt gatunków wymienionych w załącznikach do rozporządzeń wykonawczych w zakresie tych płatności, określających zwierzęta, których posiadanie stanowi warunek przyznania płatności ekologicznej w ramach pakietów dotyczących Trwałych użytków zielonych, o ile ich liczba wynosi co najmniej 0,5 DJP na hektar wszystkich użytków rolnych. Taki sam mechanizm w ramach płatności ONW, również był stosowany w poprzednim okresie programowania.

Projektowany § 5 określa zasady stosowania i wysokość kar. Zgodnie bowiem z art. 59 ust. 1 lit. d rozporządzenia 2021/2116, państwa członkowskie przyjmują przepisy niezbędne do zapewnienia skutecznej ochrony interesów finansowych Unii, odnoszące się w szczególności do nakładania skutecznych, proporcjonalnych oraz odstraszających kar. Jednocześnie, wymiar

kar powinien być uzależniony od wagi, skali i trwałego charakteru lub powtarzalności wykrytej niezgodności. Przepisy zawarte w ust. 1 do 3 określają wysokość kary, w przypadku gdy powierzchnia gruntów, do których rolnik ubiega się o przyznanie płatności ONW przekracza maksymalny limit lub obszar zatwierdzony do tej płatności. W kolejnym ustępie zaproponowano przepisy określające kolejność stosowania kar oraz zasady ich stosowania. Przepisy projektowane w ust. 5 oraz w § 6 mają za zadanie dookreślenie przypadków, kiedy będzie miała miejsce odmowa przyznania płatności bez nakładania kar. Zasady stosowania kar oraz ich wysokość zawarte w projektowanych przepisach są również tożsame jak dla przepisów dotyczących podstawowego wsparcia dochodów, co także stosowane było w poprzednim okresie programowania

Podobnie jak w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, wniosek o przyznanie płatności ONW jest składany razem z wnioskiem o przyznanie podstawowego wsparcia dochodów, na jednym formularzu udostępnionym na stronie internetowej ARiMR, po uwierzytelnieniu w systemie teleinformatycznym ARiMR. Rozwiązania dotyczące wykorzystania systemu teleinformatycznego ARiMR do składania wniosków oraz ogólne zasady dotyczące ich składania, jak termin czy wprowadzanie zmiany do wniosków zawarte są w ustawie.

Szczegółowe wymagania, jakim powinny odpowiadać wnioski o przyznanie płatności ONW zostały określone w § 7 projektowanego rozporządzenia. We wniosku o przyznanie tej płatności są zawarte w szczególności oświadczenia i zobowiązania rolnika związane z przyznawaniem tej płatności, takie jak oświadczenie o tym, że rolnikowi są znane warunki i tryb przyznawania tej płatności oraz że wyraża zgodę na przetwarzanie jego danych osobowych w związku z procesem przyznawania tej płatności.

W § 7 ust. 2 projektowanego rozporządzenia zawarte zostały zasady, jakie powinna spełnić wnioskująca o płatność ONW spółdzielnia produkcji rolnej albo spółdzielnia rolników.

Projektowany § 9 stanowi, że rolnik, do dnia wydania decyzji w sprawie o przyznanie płatności informuje kierownika biura powiatowego Agencji o wszystkich zmianach w zakresie informacji zawartych we wniosku o przyznanie tych płatności. W przypadku stwierdzenia oczywistych błędów rolnik, po złożeniu wniosku o przyznanie płatności, może poprawić informacje zawarte we wniosku o przyznanie płatności lub w dokumentach dołączonych do wniosku. Oczywiste błędy będą uznawane tylko w przypadku gdy mogą one być bezpośrednio

zidentyfikowane w wyniku sprawdzenia informacji zawartych we wniosku o przyznanie płatności oraz w dokumentach dołączonych do wniosku.

W § 10 projektowanego rozporządzenia zawarte zostały zasady, jakie powinny spełnić wnioski o wypłatę płatności, które są składane w przypadkach wystąpienia następstwa prawnego, które nastąpiło po wydaniu decyzji o przyznaniu płatności.

W § 11-16 zostały zawarte szczegółowe warunki i tryb przyznawania oraz wypłaty płatności ONW w przypadku przekazania gospodarstwa rolnego, śmierci, czy innego zdarzenia prawnego, w wyniku którego zaistniało następstwo prawne. Co do zasady, przepisy w tym zakresie są podobne jak dotychczas i analogiczne jak przepisy regulujące sposób postępowania w takich samych sytuacjach dotyczących rolników otrzymujących płatności w ramach podstawowego wsparcia dochodów.

Zgodnie z § 16 projektowane rozporządzenie wejdzie w życie z dniem 15 marca 2023 r. Dzięki temu przepisy projektowanego rozporządzenia będą obowiązywały od pierwszego dnia terminu składania wniosków o przyznanie płatności ONW za 2023 r. Proponowany termin wejścia w życie projektowanego rozporządzenia nie narusza zasad demokratycznego państwa prawnego.

Przepisy nie będą miały wpływu na sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw.

Przepisy nie będą miały wpływu na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych, w związku z tym nie podlega procedurze notyfikacji zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedstawienia go organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu w trybie § 27 ust. 4 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348).

Projekt rozporządzenia wraz z dokumentami dotyczącymi prac nad tym projektem zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej

Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt rozporządzenia został ujęty w Wykazie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi pod numerem 486.

<p>Nazwa aktu</p> <p>Projekt rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków i szczegółowego trybu przyznawania i wypłaty płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027.</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Pan Krzysztof Cieciora, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Pani Anna Domaracka, Naczelnik Wydziału Zintegrowanego Systemu Zarządzania i Kontroli oraz Płatności ONW Departament Płatności Bezpośrednich, tel.: 22 623 12 34 adres e-mail: Anna.Domaracka@minrol.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 28 luty 2023 r.</p> <p>Źródło: Upoważnienie ustawowe - art.71 ustawy z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. poz. ...)</p> <p>Numer w Wykazie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa: 486</p>		
OCENA SKUTKÓW REGULACJI			
1. Jaki problem jest rozwiązywany?			
<p>Potrzeba określenia szczegółowych zasad przyznawania płatności ONW w ramach Planu Strategicznego na lata 2023-2027.</p>			
2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt			
<p>Rekomendowanym rozwiązaniem jest działanie legislacyjne, polegające na wydaniu rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania płatności ONW w ramach Planu Strategicznego dla wspólnej polityki rolnej na lata 2023–2027. Oczekiwany efekt to ustanowienie szczegółowych warunków niezbędnych w celu zapewnienia prawidłowego funkcjonowania wsparcia w ramach płatności ONW oraz zapewnienie pełnej zgodności tego systemu z przepisami Unii Europejskiej.</p> <p>Cel projektu rozporządzenia może zostać osiągnięty jedynie za pomocą środków o charakterze legislacyjnym.</p>			
3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?			
<p>Inne państwa członkowskie UE ustanawiają warunki przyznawania płatności ONW również za pomocą działań legislacyjnych.</p> <p>Na obecnym etapie prac legislacyjnych brak jest szczegółowych informacji o sposobie rozwiązania konkretnych kwestii przez inne państwa. Jednocześnie należy zwrócić uwagę, że państwa członkowskie mają pewną swobodę w dostosowaniu niektórych rozwiązań do specyficznych potrzeb danego kraju.</p>			
4. Podmioty, na które oddziałuje projekt			
Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Beneficjenci	ok. 740 000	Agencja	Umożliwienie skorzystania

płatności ONW	rolników	Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR), dane za 2022 r.	ze środków unijnych i krajowych poprzez uszczegółowienie zasad przyznawania płatności ONW oraz zabezpieczenie przed nieuzasadnionym przyznawaniem wsparcia.
Spółdzielnie rolników i spółdzielnie produkcji rolnej	ok. 500	ARiMR	Umożliwienie skorzystania ze środków unijnych poprzez uszczegółowienie zasad przyznawania płatności ONW, mając na względzie zapewnienie prawidłowej realizacji Planu.
Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	Centrala, 16 oddziałów regionalnych oraz 314 biur powiatowych ARiMR	–	Wprowadzane zmiany będą skutkowały koniecznością dostosowania procedur i systemu informatycznego do zmian w systemie płatności ONW wprowadzonych ze skutkiem od 2023 r.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Rozwiązania zawarte w projekcie będą przedmiotem konsultacji z:

1. Radą Dialogu Społecznego,
2. Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych,
3. Niezależnym Samorządnym Związkiem Zawodowym Rolników Indywidualnych „Solidarność”,
4. Związkiem Zawodowym Rolników Rzeczypospolitej „SOLIDARNI”,
5. Związkiem Zawodowym Pracowników Rolnictwa w Rzeczypospolitej Polskiej,
6. Związkiem Zawodowym Rolników „Ojczyzna”,
7. Związkiem Zawodowym Rolnictwa i Obszarów Wiejskich „REGIONY”,
8. Krajowym Związkiem Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych,
9. Polską Federacją Rolną,
10. Związkiem Zawodowym Centrum Narodowe Młodych Rolników,
11. Federacją Branżowych Związków Producentów Rolnych,
12. Krajową Radą Izb Rolniczych,

Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Źródła finansowania	Nie dotyczy											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na budżet państwa, budżety jednostek samorządu terytorialnego i pozostałych jednostek sektora finansów publicznych.</p> <p>Wpływ stosowania płatności ONW dla rolników na sektor finansów publicznych (w tym koszty implementacji zreformowanego systemu), został wykazany w OSR ustawy z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla wspólnej polityki rolnej (Dz. U. z 2023 r. poz. ...).</p> <p>Projektowane rozporządzenie określa jedynie szczegółowe warunki przyznawania płatności ONW, o których stosowaniu przesądza ww. ustawa.</p>											
7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe												
Skutki												
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)				
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa							0				
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							0				
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							0				
	gospodarstwa rolne							0				
	osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze							0				
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Projektowane rozporządzenie to jeden z elementów infrastruktury prawnej (obok unijnych aktów prawnych, ustawy z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla wspólnej polityki rolnej (Dz. U. poz. ...) oraz aktów prawnych wydanych na jej podstawie innych niż niniejsze rozporządzenie), która umożliwi przyznawanie rolnikom płatności ONW. Oczekiwane efekty stosowania tego instrumentu dla										
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw											

	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	wszystkich obywateli to większa podaż dóbr publicznych (środowiskowych i kulturowych), bezpieczeństwo żywnościowe, konkurencyjne ceny żywności.
	gospodarstwa rolne	Stosowanie płatności ONW ma pozytywnie wpłynąć na poziom życia i stabilność dochodów rolników.
	osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze	Brak wpływu
Niemierzalne	(dodaj/usuń)	<p>Uszczegółowienie zasad przyznawania płatności ONW umożliwi pełne i prawidłowe wykorzystanie unijnych i krajowych środków finansowych, w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wpłynie na utrzymanie stabilności dochodów rolników, • lepiej ukierunkuje wsparcie do rejonów znajdujących się w trudnej sytuacji (obszary ONW czyli obszary na których występują ograniczenia naturalne lub inne szczególne ograniczenia), • umożliwi przekazywanie i dziedziczenie płatności.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Brak dodatkowych informacji	
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☐ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☒ nie ☐ nie dotyczy	
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy	
<p>Komentarz: Projekt rozporządzenia nie przewiduje wprowadzenia obciążeń regulacyjnych</p>		

wykraczających poza wymagane przepisami UE.

Należy zaznaczyć, że wnioski o przyznanie płatności ONW wraz ze wszystkimi dokumentami towarzyszącymi mogą być składane w formie elektronicznej. W związku z tym należy uznać, że projektowane rozwiązania są przystosowane do ich elektronicznej.

9. Wpływ na rynek pracy

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia pozwoli utrzymać miejsca pracy w rolnictwie, a pośrednio również w najbliższym otoczeniu gospodarczym rolnictwa.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne	☐ demografia	☐ informatyzacja
☐ sytuacja i rozwój regionalny	☐ mienie państwowe	☐ zdrowie
☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ inne:	

Omówienie wpływu

Brak wpływu na pozostałe obszary

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Rozwiązanie problemu nastąpi z dniem wejścia w życie przepisów projektowanego rozporządzenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Efekty będą natychmiastowe i nie wymagają pomiaru.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak